

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.

A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor

Egyes szám ára 14 fill.

Miről csörögnek a szarkák?

— A „Magyar Hirlap” becses figyelmébe ajánlva. —

Mikor a fővárosi gyermekrontásról a lapok hírt adtak, az elborzadás és harag váltakozó érzése alatt állott az ország. Sok rosszat hallottunk eddigelé a magyar fővárosról, de a történet ezeket nemcsak igazolta, hanem messze tulszárnyalta. A külföld előtt úgy emlegetik Budapestet, mint valami Zsodomát és Gomorhát. Csak pár évvel ezelőtt járta be a lapokat egy eset, mikor egy örökségre vágyó külföldi urnak az a zsenialis ötlete támadt, hogy tapasztalatlan fiatal öcsesét, kinek halálától várta az örökséget, elküldötte Budapestre, hogy áldozatul essék az itteni mély romlottságnak. Szülék aggódva adják érettségít tett gyermekeiket a fővárosba. Hiába van az egyetemnek nagy hire; számtalan ember úgy gondolkozik és nagyon helyesen, hogy a kisebb Kolozsváron ha nincsenek is, mint amott, olyan nagyhirű tanárok, de nem züllik el a testileg, erkölcsileg tapasztalatlanság s ezért inkább a kisebb városba küldik gyermekeiket. Szóval, Budapest nemcsak látni való van sok, de van mit hallani is róla s ez utóbbiban nem telhetik kedve a magyar embernek.

A gyermekrontóknak tehát nyomába indult a rendőrség. Kosaras és nem kosaras kerítőköt elfogtak. A közönség és a sajtó általános felháborodása mellett hinni lehetett, hogy ez uttal nagy dolgok történnek, kirázzák a szennyest a bírák számára. A fővárosi sajtó véstjósólólag dühöngött, akár csak a hies Pelée vulkán. Követelte, hogy büntessék meg a bűnöst, bármilyen nagy ur is az, sőt annál inkább. Ez alatt a kemény hang alatt senki sem gyanított műfelháborodást, pedig úgy látszik, nem volt egyéb. Az eset jó, sőt pompás volt az ugorka-évadban egy napi vezércikknek. A közönséget meg kellett nyugtatni, hogy történik a megtorlás érdekében valami, nehogy a szegény emberek ne-

hány előkelőt széttépjenek. A sajtó ezt a feladatot tényleg teljesítette.

Azóta újabb s még nagyobb botrányok történtek. „Nagy fájdalom kisebbre balzsam”, mondja a nagy angol költő. Nos, a körmendi botrány méltó, hogy feledtesse a kosaras asszonyét. Sőt a mi kis Diósgyőrünknek is meg van a magáé, melynek szintén egy gyermek esett áldozatul s melyről csendőrség és az orvos is jelentést tettek. Daczára ezeknek, a vizsgálat még nem indult meg, de az eltussolás állítólag már javában folyik. A megrontott szegény gyermek szegény szülői pénzhez jutnak és szent a béke. Hát uraim, Róma félig sem volt ilyen romlott bukása alkalmával. Magyarországot úgy látszik, minden részében megtámadta és irtóztatóan pusztítja az erkölcsi pestis. Ez ellen okvetlen tenni kell és pedig nem *valamit*, a mi kevéssel ér többet a semminél; *de erélyes rendszabályokhoz kell nyulni*. Az erkölcsi betegségekre is áll, mit az ókori orvos Galenus a testiekre mondott: Que medicamenta non sanat, ignis sanat, que ignis non sanat *ferum sanat*. Kik a társadalmat megrohanják, azokat ártalmatlanokká kell tenni.

A „Magyar Hirlap” ez ügyből kifolyólag cikksorozatát indított meg, melyben előadja a mai korrupt erkölcsök előzményeit és geneziséjét. Kimutatja, hogy az erkölcselenséget *hivatalos, felsőbb pártfogás mellett* miként oltották be a nemzet ép testébe. Helyes, nagyon helyes. Ha a gyógyító orvosnak meg kell ismerni az okokat, a betegség idejét, annak is tudnia kell, ki ezeket az állapotokat orvosolni akarja, a baj kuforrását. Hadd jöjjenek nyilvánosságra az iszonyu ügynek összes borzadalmi. Hülyék, lágy agyvelejűek, no meg a gyermekrontók okvetlen keseregnek a leleplezéseken; biztosan hangoztatni fogják megint, *hogy Magyarországot a külföld elbtt mennyire kompromittáltuk*. Ne féljenek urak, a külföld erről az olda-

lunkról a kelleténél is jobban ismer minket. Fényes okoskodástoknak abban áll az alapmotivuma, hogy nem baj, akármilyen hitvány legyek is belől; fődolog, hogy a világ meg ne tudja. Pokolba az ilyen jezsuita felfogással, mely a becsület látszatát ápolja, magát a becsületet lábbal tiporja.

Hanem a „Magyar Hirlap” szerkesztőségéhez is volna pár szavunk. *A fővárosban, az országban ma már mindenki tudja, hogy kik azok a magasrangú gyermekrontók, kiket a törvény keze, éppen, mert magas ranguak, nem üldöz és nem érhet el*. Erről csörögnek a fővárosban, az egész országban a szarkák.

És a *csörgő* szarkák csak nem némulnak el. Nyílt titok, hogy az igen előkelő gyermekrontóért meg nem büntetéseért egy hatalmas párt vetette közbe magát. És ő felemelt fővel, büszkén jár-kél ott a főváros utcáin. Ott halad el a szemétséprő előtt, kinek gyermekét megrontotta. És ez a szegény ember a seprőjével még csak végig sem húzhat rajta; nem hogy a fővárosnak ezt a legrondább szemetét onnan ki-seperhetné.

Ezeket a dolgokat a Magyar Hirlap is bizonyára igen jól tudja. Szép, nagyon szép a mult büneinek képét adni, de hát jó uram, *miért nem akarja látni, mi a jelenben történik?* Avagy ezt a gonosztságot is csak akkor leplezzük le, *mikor már mult lett belőle?* A kosaras asszonyt, s egy apró bűnöst már tán el is ítelték. Természetesen zárt ajtók mögött, mert még eltalálna járnai a szája. Kicsörögné a bűnös és a mostani Thaisz nevé. Az apró bűnösök megszenvednek, a nagyok megmenekülnek és bánthatlanságuk érzetében tovább üzik a gázságot. Mintha minden csak Magyarországon történék, az én imádott hazámban. Helyén valónak látja-e a dolgok ilyen fejlődését, tisztelt „Magyar Hirlap?”

Bizonyára nem. Én egyelőre felteszem

Az iskola-idényre

felhívom a n. é. közönség figyelmét **női divat, váson, fehérnemű-áruházamra**, a hol mindennemű fiu- és leánygyermek kész **fehérneműek** óriási nagy választékban **gyári áron** szerezhetők be.

Ezen valóban kedvező vásárlási alkalmat a t. vevőközönség szives figyelmébe ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

ROSENBERG GYULA Miskolcz

Női divat, váson és kelengye-áruház a színház épületben.

Szőnyeg-áruház a volt Makra-féle helyiség (Mahr K. urral szemben).

Kivánatra fehérnemű-árjegyzéket, valamint mintacollectiót ruhakelmék és minden más czikkből készsággel ingyen és bérmentve küldök.

Egyben van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy **Julius** hó 20-tól kezdve, tekintettel az előre haladt idényre, az összes nyári árukat tetemesen **leszállított árban** árusítom; így jó mosó cretonokat a **18** krajczár, valódi, lúgban mosható sephireket a **30** krajczárért **meterenként**.

e lapról, hogy mostani viselkedése több az egyszerű reklámhajsza. Mert *czélnak* igen gyenge volna, hogy a perversz idegzetük büneinek leleplezésével perversz idegzetű előfizetőket fogdossunk magunknak s a begyülő lapjövdelemből talán saját uri hajlamainkat elégítsük ki. *Tovább az igazság útján, uraim.* Követelni kell a két nagy gonosztevő példás megbüntetését. A nép alapjában mindenha romlatlan volt, a bűnök fölülről hatnak közéje. Jog, igazság és törvényről elég volt már a fecsegés. Valósítsuk meg, ne csak beszéljünk róla.

Követelni kell hát tisztelt „Magyar Hírlap” a két fő bűnös büntetését. Mert ha csak a multon kesergünk s a jelen gaszágai előtt szemet hunyunk, könnyen az a gyanu ver gyökeret a közönség elméjében, hogy semmi másért nem kiabálunk csupán, hogy az elnémitásunkra *alkalmat találjanak.*

Az adóprés.

Az állam és polgárok harca még mindig tart. Mindennap délelőtt erős ütközetek folynak a vármegyeházának nagytermében. A támadó a kincstár képviselője, a ki ráveti magát a szegény adófizető polgárra s addig szipolyozza, a míg csak egy csöpp vér van benne. A szegény polgár védi magát, de hasztalan. Az adókiadó bizottság legtöbb esetben az erősebb pártjára áll.

Mit kellene cselekednünk, hogy az adóprés működése ne lenne a polgárságra annyira érzékeny és lesújtó? Azt, hogy *igazságosan vessék ki az adót.* Mindenki annyi adót fizessen, a mennyit anyagi viszonyai megengednek. De hol van az az adókiadó bizottság, a melyik az igazságnak teljesen megfelelő adókulcsot meg tudná találni? Eljön-e valaha az az idő, a mikor a pol-

gárság a reája kivetett adók nagysága és súlya miatt többé nem zúgolódik? Aligha!

Pedig talán mondanunk sem kell, hogy az adónak pontos, gyors, biztos behajtását mennyire megkönnyítene a *jó adókiadás* s ezzel az adó kezelését jobbra tehetné. Most azonban a lehető legképtelenebb és legrosszabb módon történik a kivetés. Először is a munkálat majdnem titokban, az adózók elkerülésével, a városi hatóság ellenőrzése, részvétele nélkül, legtöbbször az adózó polgárok viszonyaival nem ismerős emberek információi, javaslati és határozatai alapján készítetik el, a helyett, hogy ellenkező módon járnának el. Pedig az 1876. évi XV. t.-cz. és 1883. évi egyenesen utalja őket erre, bár ezt a törvényt mindenek inkább lehet mondani, mint világosnak. Azért tehát szabályrendelet volna alkotandó addig is, a meddig a törvény nem intézkedik abban az irányban, hogy az adókiadási javaslatok ne a községi adóhivatalok valamely tagjának a feje után, hanem a tanács rendes ülésében az összes tanácstagok részvétele mellett és a pénzügyi bizottság átrevideálása után legyenek beterjesztve. Nem is az adókiadó-bizottsághoz, hanem először az érdekelt adózó polgárok csoportjaihoz. Még pedig a következő módon. Az illető számtiszt számítsa ki külön-külön csoportonként, hogy mit fizetnek külön a kereskedők, külön az iparosok, külön a csizmadiák, cipészek, külön a szatócsok, külön a szabók stb. Épp így külön volna kiszámítandó az ügyvédek, orvosok testületének, vállalkozók, gyógyszerészek stb. csoportjainak évi keresetének adóösszege abból a czélből, hogy önmaguk osszák fel megállapodás szerint kereseti adójukat és így az adófizetők által már elfogadott javaslat ter-

jesztessék be aztán az adókiadó-bizottsághoz, a melynek egyéb dolga aligha akadna, mint szankcionálni s néhol simítani az ennyi retortán keresztül ment és alaposan megvitatott adókételeket. S így az egész munkája, a mely néha hónapokon keresztül tartott, alig venne igénybe néhány órát. Az is bizonyos, hogy a felszólamlási bizottságnak nem volna szükséges egy-két napnál tovább működni.

A csoportonként való adókiadást az egyenes adók reformjánál rendkívül üdvösnek tartanánk, főleg iparosainkra és kereskedőinkre, a kik nem tudják magukat védeni s ki vannak szolgáltatva az adókiadó-bizottság jóindulatának vagy szigorúságának.

A felosztásos adórendszert, mely a modern önmegadóztatás elvén alapszik, már az ország némely városaiban az ipartestületek keblében gyakorlatba vették a hatóságok s alkalmazása az adózó polgárokra rendkívül üdvösnek bizonyult. Mutatja a felosztásos rendszer előnyeit már maga az az elv, hogy polgárok maguk osztják fel egymás közötti kereseti adójukat s így ők maguk intézik el legfontosabb ügyüket.

Ezt a jogot a törvény adja az iparosoknak, az ipartestületek által; a kereskedőknek, orvosoknak, stb. már nem adja meg ezt a kedvezményt. Csakis az ipartestület tagjainak!

Az 1592/1891. számú pénzügyminiszteri körrendelet ugyanis utasítja az összes pénzügyigazgatóságokat, hogy keressék meg az ipartestületeket aziránt, hogy tagjainak iparüzleteit ipari ágazatonként 2—3, sőt 6 osztályba is sorozhatják jövedelmük arányához képest. Először pl. az összes tímárokat írják ki, s jövedelmük szerint sorozzák őket 5—6 osztályba s így tovább a többi iparosokat, hogy az egyes iparüzletek

TÁRCZA.

Angyalt hívott . . .

*Angyalt hívott fel az égbe
Magához a Teremtő,
Egy virágos fejfával lett
Gazdagabb a temető.
Sötét éjben a nagy égen
Egy csillaggal több ragyog,
Búbánatos sötétségben
Jaj de árván maradok.*

*Hogy ha tudná a jó Isten,
Hogy nélküled mi lettem,
Meggzánna bús árvaságom
S vissza adna énnekem.
Vagy felvinne üdvösségem,
Boldogságom te hozzád,
Hadd legyen fent két csillaggal
Fényesebb a mennyország.*

Stephánny Nándor.

Mari.

— Elbeszélés. Irta: *Beleznay L.* —

Több ilyen fajta történethez hasonlólag, Marinak is az volt a története, hogy mint előkelő szülők gyermeke, az elkényesztetett nevelés következtében alkalom-adtán az erény útján félrelépett. Elvesztette a női üdeség

ledrágább kincsét, olyanná lett, minővé szenvedélye nevelte.

Apja, anyja meghalt, testvérei nem voltak, és ő — keszirnő lett.

Igy ismertem én meg Marit. Egyik fővárosi fényes kávéház felcziczomázott trónusán ült, körülvéve virágcsokrok, czifrábnál-czifrább szeszes italt tartó üvegekkel meg rakott asztalnál a fővárosi léha emberek seregétől.

Az egyik udvarló, úgy látszik, valami érdekeset mondhatott, mert Mari szép ajka körül az oly fajta mosoly jelent meg, melyet akkor láttatnak a nők, ha bókhöz jutottak. A másik épen most csókolgatta meg piczi ujjait, melyen brilliant gyűrűk csillogtak; a harmadik pedig már annyi szabadságot is vett magának, hogy a halvány ajkat csipte meg keztyüs kezével. És Mari valamennyivel szemben azt a modort nyilvánította, melyet felette bizalmasnak nevezünk.

Én nagyon szegény fiu voltam. Az ebédemből kellett levonnom azt az egy piczulat, melyet a napi pikkoló-fekete élvezetere fordíthattam.

Rendesen, mindennap elmentem abba a kávéházba, hol Mari volt. Közel az — ugynevezett — kasszához foglaltam helyet és néztem, bámultam azt a nőt, ki engem pedig soha egy tekintetre sem méltatott. Persze,

nekem nem tellett ibolya- és rózsacsokrokra s így nem is léphettem az őt folyton környező előkelő piperkőczök sorába.

Azt mondtam, hogy bámultam? Oh igen csodáltam! — mert Mari nagyon szép volt, Alabastromfehér, halvány rózsás arcát arany szőke haj övezte. Szemei kékek, olyan sajátos árnyalattal, mintha a felső pillák állandóan könyvet rejtettek volna; termete karcsu, keze, lába kicsiny és formás volt. Mosolya igéző s mozdulatai felette kecsesek voltak.

Alig vártam nap-nap után a 6 órát, hogy láthassam Marit. Jól esett fiatal ábrándos lelkemnek, ha a bájos keszirnő bájaiban gyönyörködhettem. A főpinczértől azután megtudtam, hogy udvarlói csak úgy dobálóznak az 5, 7 és 9 águ koronákkal. Elszomorodtam. Én szegény ördög, úgy vágytam csak egyetlen egy szavára, mosolyára. Hja, hiába! szegény voltam . . .

Egyszer csak egy bizonyos idő multán észrevettem, hogy az előkelő udvarlók elmaradtak. Lóverseny volt, az egész főváros az utczákon és a versenytéren kereste az élvezetet. Néhány öreg beamter és én voltam csupán a kávéházban. Mari körül senki. Félénken oda mentem s a nélkül, hogy bemutatam volna magam, megkérdeztem, hogy hogyan van?

— Mint rendesen, csak a mellem fágy

közül melyek a leggyengébbek, a jobbak és a legjobbak s akkor, a mikor így az egyes iparüzletek egymáshoz osztályozva lettek; akkor az illető ipartestületek az egyes osztályokba sorozott üzletek után javaslatokat tesznek a kivetendő adótétel mértékére nézve s ezen javaslatokat az adóketésnél irányadóul veszik.

Ha ezt keresztül vinné az ipartestület; úgy az iparosokat megmentené az adósróf kegyetlen nyomásától.

Hazafiasság és művészet.

A múlt hónap folyamán a délvidéken s az okkupált tartományokban tett kóborlásomból visszatérve, itthon örvendetes hírek fogadtak: az 1848—49-iki ereklyék kiállítása és Istvánffy Gyula festőművész magán műtárlata. Most rendezik mind a két kiállítást az ev. ref. főgimnázium épületében.

*

Hogy mily óriási hátramaradottságban volt e város közönsége csak a legutóbbi évekig is a művészeti mozgalmak terén, semmi sem mutatja jobban, mint az, hogy oly lassan, oly nehezen költethető föl a művészetek iránt való érdeklődése. A ki csak futólag ismerkedik meg e város eleven életével, alig hinné el a fentebbi állítást.

Különösen lehangoló jelenség az is, hogy most, mikor a világ minden kis és nagy nemzete erőteljes sovinizmussal védekezik a kozmopolitizmus beolvasztó áramlata ellen, Miskolcz társadalma állhatatos közönnyel hagyja tenyészni itt a társadalmi németiséget. Mikor a magyar név, a magyar nyelv jogáért kell kikelnünk, szinte hihetetlen, hogy némelyek engedik még hazafiasságukat is kétségbe vonni kényelemből, vagy hamis megszokásból, csak-

hogy a német beszéd ki ne kerüljön valahogy a szájukból.

A galád magyar gyűlölet, a Szemere-utcai „kalyha alító“-t *Joseph Troffenik*et hiába állítottuk pellengére, mert ez az idegen náció tovább is vigan él itten a magyar közönségtől jövedelméből és tovább is bátran szidhatja a „nyomorult, számár magyarokat.“ Nagyon helyesen! Mert ha Miskolcz város közönsége az ilyenre sem hederít, akkor igazat ad a magyarfaló kályhásnak és éljenek együtt boldogan.

Probálná csak valaki más országban, vagy talán más magyar városban tenni ezt, tudom, hogy repülne onnan mihamar, de úgy, hogy a lába se érné a földet. — *Troffenik* kályhás ellenben itt még azonfelül a pénzét még talán tilos módon is jövedelmezteti, mert alig hiszem, hogy volna hatósági engedélye arra, hogy 50%-os kamatra titkos zálogüzletet folytathasson.

Lehet, hogy a szabadságharczi ereklyék kiállítása társadalmunkban is fog kelteni egy kis hazafias felbuzdulást, a mi bizony nagyon el fog kelni.

*

Örvendetes dolognak találok, hogy lapjaink a kánikulában is (vagy talán éppen az uborka-érés csendjében?) előveszik a közművelődési ügyeket. Egyik lapunk megsürgette a *múzeum nyitvatartását*. Bár a múzeum öre, mint tanár, nyári szünete alatt most falun üdül, mindazáltal a múzeum bármikor megtekinthető. Csak örvendhetünk, ha fordult a helyzet, mert eddig körülbelül hiába hivatottuk oda úgy a közönséget, mint a sajtót.

Jóleső lelki örömmel olvastam egyik lapnak a magyar művészetről, magyar műizlésről szakavatott tollal irt cikkeit. A művészeti ügyek érdekében való felszólalásaink tehát visszhangra találtak.

Őszinte örömmel óhajtjuk, hogy a művészeti ügyek iránt való érdeklődés ezután is megmaradjon lapjaink hasábjain.

Most itt lesz egy — talán váratlanul jött — alkalom, az *Istvánffy kiállítása*, melyet annál örömebb kell megragadnunk, mivel ez segít a holt idényben is ébren tartani a művészetek iránt való érdeklődést. Felhívjuk a közönség figyelmét, hogy el ne mulassza meg nézni ezt a kiállítást, annál is inkább, mert — a mint halljuk — ingyen jut műélvezethez, a mi talán még sem mindennapi dolog. A derék művész ugyanis eladás céljából hozza ide műveit. Azt nem mondom, hogy az olcsó, művészi festményeket vásárolják is, mert ez saját ügye a közönségnek és zsebének. Csak jöjjön el és nézze meg — ingyen. Ha egyszer ott lesz, tudom, hogy ugys fog vásárolni.

Istvánffy műveit a budapesti tárlatokról ismerem. Mindig figyelemmel kísértem kisebb-nagyobb tájképeit, apróbb színvázatait, melyeknek a hazai tájakról vett magyar levegője, színhatásai közel fognak férközni közönségünk szívéhez és a melyek éppen ezért nagyon alkalmasak a vidéki közönség műpartolásának felköltésére. E festmények ugyanis művészi becsük teljes megőrzése mellett is nélkülözik az u. n. szeczesziós irány szélsőségeit s e mellett még — úgy hiszem — mérsékelt áraik is emelni fogják kelendőségüket.

*

Hogy az említett két kiállítás éppen most nyár derekán, a holt idényben kerül városunkba, annak okát kétféle alakban képelem el. Vagy azt gondolták a kiállítók, hogy Miskolcz nagyobb vidéki város ugyan, tehát föl kell keresni; de eleven, vagy holt idény ott körülbelül egyre megy, tehát használjuk

kissé, felelt egész hidegen, és egy keserű mosoly húzódott el rózsás ajka körül.

*

Néhány hétre hivatalos teendőim elszóli-tottak a fővárosból. Mikor megint visszatértem, első dolgom volt, hogy elmenjek a kávéházba. Mari már akkor nem volt ott. A pinczér mondotta, hogy beteg lett és a kórházba vitték.

Ugy bántott valami. Hogy a kíváncsiság, vagy a szokottnál melegebb érdeklődés vitt e? Felkeresésére indultam. Összejártam a város összes kórházait, Mari nem volt sehol.

*

Több év múltán, mint katona Kassára vénélytettem. Mar ekkor a nehéz szubordinált állapotban legkevesebb foglalkoztam ábrándos dolgokkal s annál inkább nem a szegény Mária személyével.

Ugy gondolom, egy vasárnapi napon történt, hogy vágyam ébredt megczáfolni azt a közmondást, hogy: „híret hallja, mint a baka a kávénak“ — bementem egy nem éppen előkelő kávéházba; kávé rendeltem. Itt már nem divott az a luxus, hogy frakkos pinczerek szolgáltak fel. Leányok, „pinczérnők“ voltak a kiszolgálók. Az én feketemet egy sovány képű, szörnyen megviselt alaku szőke lányka hozta asztalomra.

Arcának karakterisztikuma elárulta azonban az ott maradt vonások a gyötrelmekből elvirágozott szépségnek romjai. Ismerős volt előttem a leány.

A másik asztalhoz ült le, midőn feketemet elém helyezte és azután verset ivott, énekelt az ott dorbézoló gyári munkásokkal.

En csak néztem, folyton néztem . . .

Egyszer feláll egy szurtos kezű munkás, oda lép a leányhoz, átöleli és annak ajkára nyomja a pálinkával telt poharát e szavakkal:

— Igyál, te romlott tüdejű leány, hisz így is, úgy is nem soká elpatkolsz!

— Velem is kocozints, Mari! — kiáltott ittasan a másik.

Az undorító látvány után egy gondolat foglalta el agyam: Hátha ő, a szép fővárosi kaszírónő?! a főváros előkelő ifjusága által bálványozott szép *Steiner* Mari? Nem, az lehetetlen!

Egy elég disztelen állapotban levő komót sapkával fején, éppen közeledett hozzám a tulajdonos. Megkérdeztem . . . Ő volt!

A kávéházból kijövet azután el-elmondogattam, hogy szegény Mari!

Enhez az eset után azt hiszem, egy esztendőre, Nyír-Bátorba vezetett sorsom. Dolgom végezte után kíséltam Bátorra az

éjszaki részén levő külső negyedébe, hol az ároksánczokat összekötő kis rozoga patakhidon két suhanczot pillantottam meg, a mint egy fekete deszka alkotmányon kártyáztak. Közel menve, kivehettem, hogy a min oly kedélyesen mulatott a két csavargó, egy feketére festett koporsó-fedél. Láttam, hogy sárga festékekkel valami rá is van írva.

Eloolvastam, ez volt rá írva:

STEINER MARI. Elt 21 esztendő.

Ugy elfogódott a lelkem! Magam sem tudtam, hogy miért. Elmentem a koporsó fedelét czipelő két suhanczozal a halottas házhoz.

Egy város végén levő koldus-fészeknek az udvarára hozták ki az egykor bájos szép Mari tetemét.

Az eresz alatt egy vén anyóka hevert, tehetetlenül bámulva a két suhanczra, kik a temetés alatt „fogdmegként“ a rózsánél czi-vódtak egymással.

Ilyen volt a végtisztessége egy sokat szenvedett, tévedt, s most kihült ifju szívnék. Edes anya, apa, testvér, barát, ismerős, idegen, senki se volt ott a szegény Mari temetésén. Senki sem könnyezett, csupán én voltam ott a koporsó végénél. Es ne itéljenek el t. olvasóim, könnyeztem is.

Szegény Mari!

föl rá a nyarat. Vagy pedig úgy vélték, hogy itt a kánikulában is kellő pártfogásra találunk. Nekünk nem nehéz a választás, hogy a kettő közül az utóbbit, a hízleget fogadjuk el. És éppen ezért óhajtanók, hogy derék közönségünk jóakaró pártfogásával, sürű látogatásával bizonyítsa be, hogy érdemes a hízleget vélekedésre.

A hazafiasság, műveltség és művészeti ügyek érdekében kifejtett szerény működésem révén a sikerből én is igényelek magamnak egy kis részt, mert ehhez jogot formálhatok talán ama félreértések és izetlen herczehurczák fejében is, a melyekben a legjobb, legtisztább szándékom daczára is itt-ott részesültem.

Kiss Lajos.

Kossuth ünnep. Kossuth Lajos születésnapjának századik évfordulóját előreláthatólag kegyeletes érzések között, impozánsan fogja megünnepelni városunk közönsége. Az ünnep rendezésére leghivatottabb testület: a közművelődési és muzeumi egyesület már megtette azokat a lépéseket, melyeket eddig a jelenlegi viszonyok és körülmények között megtennie lehetett. Az egyesület irodalmi szakosztályának elnöke: *Porcs János* az ünnep rendezése ügyében eddig tett intézkedéseiről az alább következő levélben értesít bennünket:

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A „Szabadság“ legutóbbi számában „Ünnepeljünk!“ cím alatt megjelent vezércikkében arra hi fel, hogy a Kossuth Lajos születése napja századik évfordulójának megünnepelése alkalmából a kezdeményezés és szervezés munkáját indítsam meg. A megtisztelő bizalmat köszönöm és a felhívás folytán már eddig is köztudomásra hozhatok annyit, hogy még június hónap felkértem a közművelődési és muzeumi egyesület irodalmi szakosztályának egyik tagját az ünnepi beszéd tartására, egy másikat alkalmi költemény írására és nagy örömmre, mindketten szívesek voltak megígérni, hogy kérésemet hazafiai készséggel teljesítik. Minthogy pedig régi tapasztalat nyomán tudom azt, hogy a miskolczi dalárda szívesen közreműködik városunk bármely hazafias és nemes célú ünnepélyén, megkértem a dalárda választmányát, hogy a szeptember 19-iki ünnepélyt közreműködésével emelni legyen szíves. A választmány kérésem teljesítését szintén teljes készséggel ígérte meg.

Minthogy a június és július hónapok nem alkalmasak arra, hogy azokon olyan gyűléseket hívjunk össze, melyeken tanítással foglalkozó férfiak teszik a tanácskozási többséget, — még néhány napig, sőt talán hétig is várunk kell, hogy az ünnepély rendezéséről az irodalmi szakosztály bizottsága és a közművelődési és muzeumi egyesület választmányára alapszabályaink értelmében véglegesen intézkedhessék.

Arról, hogy a szabályok által követelt formák miatt el ne késsünk, már idejében intézkedtem; intézkedésemet többekkel közöltem azok közül, kik annak kivételére némi befolyással bírhatnak; ezek tervem támogatását kilátásba helyezték. Arról, hogy a szabályok által követelt intézkedés eredményéről a közönség kellő időben értesüljön, gondoskodni kötelességemnek ismerem.

Az az ünnepély, melyet a közművelődési és muzeumi egyesület a dalárdával együtt rendezne, mindenesetre olyan lenne, melyen mindazok részt vehetnek, kik hazánk nagy fiának emlékét az ő nevéhez és érdeméhez méltó módon képesek és készek meg-

ünnepelni. — Mindazt megteszem, a mit a hivatalommal járó hatásköröm megenged. — Eddig elszándékozom menni, ha az a testület, melynek bizalma hivatalomat rám ruházta, tervemet magáévá teszi. Hatáskörömön túl én nem terjeszkedhetem.

Ez azonban nem zárja ki azt, hogy más testületek is, ha szükségét látják, velünk vagy külön is rendezzenek szívők és lelkek vágyának megfelelő ünnepeket.

Hazafias szeretettel és tisztelettel maradtam

Miskolcz, 1902. augusztus 2.

Porcs János,
az irodalmi szakosztály elnöke.

A timbuktuai igazságügyminiszter.

Timbuktu kezd civilizálódni.

Még néhány évdizedekkel ezelőtt csak úgy egyszerűen, szöröstől, börtöstől ették egymást Timbuktu polgárai, ma már parlamentjük van és mindez parlamenti fermák közt történik.

Hogy pedig egész Európában rendezkedhessenek be, az igazságügyminiszterüket tanulmányutra küldték szerte Európában, meghagyván neki, hogy mindenről részletes jelentést tegyen és megevetés terhe mellett ráparancsoltak, hogy mindenütt a legjobbat kell kiválogatni.

Az igazságügyminiszter a francia tankönyvekből tanulván a földrajzt, egész a Dunáig jött, mert azokból a tankönyvekből azt tanulta, hogy a Dunánál már Ázsia kezdődik. De ennek folytán mégis csak bentazta kies hazánk egy részét. Nem lesz tehát érdektelen, ha néhány megjegyzést közlünk, különben terjedelmes jelentéséből:

A legfurább intézmény a fejér embereknél az igazságügy. Erről külön mellékletben számolok be s itt csak annak a megütközésnek adok kifejezést, hogy mindenütt azt tapasztaltam, hogy igazságszolgáltatás a helyett, hogy jövedelmezne a státusnak, hát még pénzbe kerül. Vagyis itt legfőképp azért fizetnek az emberek adót, hogy a gyerekeket tanítsák, meg igazságot szolgáltatassanak nekik. Hát nem fura dolog ez? Még Bécsországban is úgy van ez, pedig ennek erkölcsi anyira hasonlítanak a mi timbuktuai erkölcsünkhöz, hogy vigan folyik az emberévés és hivatalra csak az juthat, a ki már legalább egy tucsat embert megevett. Még ebben az országban is rá kell fizetni az igazságszolgáltatásra.

Hogy éppen igazságügyminiszterlétemre nem nagy gyönyörűséggel tapasztaltam mindezeket, tán mondanom sem sem szükséges. Hogyne, mikor Timbuktuiban éppen az igazságszolgáltatás volt eddig a fő bevételi forrása az államnak.

De azért én nem csüggedtem és menten tovább, ámbátor a bécsországiak az mondták, hogy rajtok túl már Ázsia kezdődik. Engem be nem csapnak, a Dunáig még nincs Ázsia. És meg nem bántam, mert ime itt, ebben az ázsiai nevezett országban, a melyet nem tudom miért neveznek Magyarországnak, miután csak minden huszadik ember beszél magyarul, — tapasztaltam végre olyanokat, melyet Timbuktuiban is foganatosítani fogok.

Ez az egyetlen európai ország, a hol az igazságszolgáltatás a legdusabb állambevételi források egyike. Vagy tizenöt millió frank, a mivel az illetékek meghaladják az összes igazságügyi kiadásokat, vagyis ugyanennyi az

a tiszta jövedelem, a melyet ez az okos ország az igazságszolgáltatásból merit.

Hát nem szép, okos dolog ez?

En persze azt gondoltam, hogy nincs is az országban ünnepelebb férfiú, mint az ilyen bölcs igazságügyminiszter. Szó sincs róla. Nem is ismerték el ezt az érdemét, — mert hisz ez nem is az ő érdeme, ha a pénzügyminiszteré.

Mikor pedig e miatt egy magasállású ur előtt megbotránkozásomnak adtam kifejezést és azon csodálkoztam, hogy még szobra nincs sehoh, ez a magasállású ur így válaszolt:

Nekem nagyon jól esik ilyen bölcs, nagy tudományu timbuktuai polgar elismerése. Mert higgye el, hogy még olyan emberek is akadnak nálunk, a kik botor fővel azt hirdetik, hogy az igazságszolgáltatásból nem szabad állami bevételi forrást fakasztani. De mint mondtam, ez különben sem az igazságügyminiszter érdeme, hanem a pénzügyminiszteré. Ámde ennek is van olyan eszméje, mely nem hoz be ugyan annyit, mint az a másik, de sokkal eredetibb, mondhatnók, hogy laugel-mére valló. Ezt már érdemes volna Timbuktuiban megvalósítani.

— Mi az? kérdem én feszült figyelemmel.

— Nagyon egyszerű dolog. Minden esztendőben ki van előre számítva a kiadás és bevétel. Teszem azt, kell kiadásra 10 millió, van az illetekekből bevétel 25 millió. Nem elég a 15 millió tiszta jövedelem, hanem a jövedelmet szaporítja meg egy más, igazan laugelmejjü uton. Az a kiadás javarészt u. i. a bírák fizetésére megy. Mar most a jövedelmet akkép szaporítja, hogy na egy bíró meghal, valamelyiket előléptetik, athelyezik, nyugdíjaznak nem nevez ki a helyere mindjárt, csak 9 hónap mulva másat. Ennyi idő kell, míg egy bíró megszületik. Minthogy pedig a költségvetésben minden bírói hely egész fizetése van kivéve, ha az ujonnan betöltendő helyeket 9 hónapig üresen hagyja, sok ezerrel szaporítja a status kincstar jövedelmet, — ez tiszta nyereség.

Ez a példa olyan zseniális, mint Kolumbus urnak híressé vált tojása. Ez a rendszer foganatosítandó Timbuktuiban is. Ez pompás dolog. Először is fizesen vastagon, a ki igazságot keres, mert hja az igazság a legdrágább a világon. Így aztán berendezzük egész európai mintára a timbuktuai bíróságokat, de nehogy pénzbe kerüljenek, berendezzük őket, rendszeresítjük az állásokat, de be nem töltjük. Így van is bíróság s pénzbe sem kerül.

Hogy pedig hálánkat is kimutassuk ennek az eszmének a szülőapja iránt, — Timbuktu ország fővárosában, Hitzliputzli főpiacon szobrot állítunk e dicső eszme feltalálójának, ama nevezetes magyarnak nevezett ország igazságügyminiszterének.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hírek.** *Bárony János* Miskolcz város t. ügyésze hétfőn este pár heti tartózkodásra Ostendébe utazott. — *Gróf Auersperg* Károly altábornagy, jarozlávi hadosztályparancsnok tegnap Miskolczra érkezett, hogy részt vegyen a báró *Vay* Elemér által rendezendő nagy bükki vadászaton.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A hegyaljai ágostai ev. egyházmegye ma és holnap tartja ez idei közgyűlését városunkban. Ma délelőtt 11 órakor lelkesi értekezletre gyűlnek a papok a lutheránus egyház épületének nagy tanácstermében, míg a délután folyamán a különböző bizottságok tartják üléseiket. Így 2 órakor a tanügyi, 3 órakor a jogügyi, 4 órakor a gyámintézeti bizottságok fognak tanácskozni este 6 és 1/2 órakor pedig egyházmegyei értekezletre gyűlnek össze a tagok. Maga a közgyűlés holnap reggel veszi kezdetét, miután előbb a lelkészek az ur vacsorájában részesülnek; s a közgyűlés délután 3 órakor ismét tovább folytatódik addig, míg csak be nem lesz fejezve. — A közgyűlési tagok részére mindkét napon, úgy délben, mint este közös ebéd és vacsora lesz Mayer József vendéglőjében.

— **Uj esküdszéki ciklus.** A miskolci kir. törvényszéknek, mint esküdt bíróságnak új főtárgyalási ciklusa szeptember hó 15-én veszi kezdetét s ezen időszakra az új esküdszéki új tagjai f. hó 21-én lesznek kisorsolva.

— **Templomavatás.** Vasárnap délelőtt folyt le áhítatos templomi ünnepek között és díszes közönség jelenlétében a tátralomniczi templom felavatása. A délelőtti isteni tisztelet alatt Kun Bertalan ev. ref. püspök mondott meghat. felavatási imát, a mely után az Uri szent vacsorát osztotta ki; a felavató beszédet s a záróimát pedig Zelenka Pál ág. ev. püspök tartotta. Délután díszközgyűlés volt, a melyen az elnöki tisztet Pejacsevics Katinka grófnő vitte. A szép ünnepélyről püspökeink hétfőn délután tértek haza.

— **Tanárválasztás.** A miskolci ev. ref. egyház presbyteriuma, mint a ref. főgimnázium felügyelő testülete vasárnap délelőtti ülésében az iskola igazgató tanácsának előterjesztése alapján Gulyás János tanárjelöltet helyettes magyar-latin szaktanárnak választotta meg. Az új helyettes tanár, ki jelenen végezte tanulmányait, ez idő szerint Bécsben tölti önkéntességi évét és tanári állását csak október elején fogja elfoglalni.

— **Halálozás.** Vettünk s mély részvétünk kifejezése mellett közöljük a következő gyászjelentést: Árva Pál mint férj, Pál és Imre mint gyermekei, valamint a számos rokonság nevében is mély fájdalommal tudatják a forrón szerető nő, édes anyja és jó rokon Árva Pálné szül. Mitinovits Karolina f. hó 1-én d. u. 1 órakor, hosszas szenvedés után, életének 49 ik és boldog házasságának 26-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. hó 3-án d. u. 5 órakor fognak a róm. kath. egyház szer-tartásai szerint Huszár utca 1. sz. gyászház-ból örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent mise a meghalt lelke üdvéért f. 5-én reggel 7 órakor fog a Mindszenti templomban az Egek Urának bemutatni. Kelt Miskolcz 1902. augusztus hó 1-én. Az örök világozás fényeskedjék neki!

— **A IV. kereskedelmi kongresszusra,** amely szeptember 21 és 22-én Sopronban fog megtartani, nagyban készül a Miskolci kamara. A kongresszusi tárgyak előkészítésére végrehajtó bizottságot is ki küldött. E végrehajtó bizottság vasárnap Radvány István kir. tanácsos elnöklete alatt ülést tartott s a bizottság beható tanácskozás után a kongresszusra a következő tárgyakat tűzte ki a maga részéről: 1. Az Ausztriával kötendő kereskedelmi és vámszövetség ügye. 2. A kereskedők országos szervezete. 3. A fogyasztási szövetek kérdés. 4. A kereskedelmi alkalmazottnak viszonyainak szabályozása. Mint kürrön indítványokat: Az élelmi szer hamisítálok meggátlása, a vasárnapi munkaszünet revidiója s a pénzintézetek reformja.

— **Kossuth Lajos 100-ik születés-napjának évfordulója.** Az egész országban megindult a mozgalom; a büszke fővárostól a legkisebb faluig megmozdult a magyar közönség, hogy Kossuth Lajos 100-ik születés-napját méltóan ünnepelje meg. Csak nálunk

van csendesség; iskolák és egyesületeken kívül a hivatalos köreink még semmi irányban nem intézkedtek, hogy az országos ünnepélyből mi is kivegyünk a magunk részét. Mintha a szobraink föllállításával már leróttuk volna minden kötelességünket, a mivel a multakért adósak vagyunk. Sőt az egyik szobrot már a fű is ellepte; dudva nő a kőtálapzaton; segít a gyom is az időnek, s lassanként a zsolczi szobor egy elhagyott, gondozatlan régi emlék lesz, a mit később csak kutatás után bir a kegyeletes zarándok megtalálni. Ma még nem késő, azért szólalunk föl. Kezdje a város a mozgalmat, folytassa és tegye még díszesebbé az ünnepélyt a megye, s üljön a nagy napon Miskolcz város is olyan ünnepet, amely e városhoz s annak multjához méltó.

— **Gazdasági tanfolyam.** A földmívelési miniszter fölhívására a „Borsodmegyei Gazdasági Egylet“ a jövő év január, február és márczius hónapokban téli gazdasági előadásokat és házi ipari tanfolyamot fog rendezni. Az előadások a mezőgazdaszat, szőlészet, kertészet és gyümölcsstermelés, állattenyésztés, valamint a szövetkezetek és törvények ismertetéséből fognak állani. Az egyes községekben a gazdasági előadások 2—2 tárgyból lesznek megtartva s az előadandó tárgyakat az illető községek a gazdasági viszonyaikhoz képest maguk fogják meghatározni.

— **Mérsékelt áru menettérti jegyek.** A magyar kir. államvasutak igazgatósága Szent István ünnepnap alkalmából a magyar kir. államvasutak, valamint a Kassa-Oderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásairól az üzemükben álló helyi érdekű vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával mind a három kocsiosztályra nézve egy a gyors, mint a személyvonatokon Budapestre mérsékelt áru menettérti jegyeket ad ki. Ezen jegyek folyó évi aug. hó 16—20. napjain — az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban — valamennyi személyszállító vonathoz (expressz vonatok kivételével) fognak kiadani. A menettérti jegyek 5 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva, a visszautazást legkésőbb az 5. napon éjjél előtt meg kell kezdeni, megjegyezvén azonban, hogy a visszautazás legkorábban csak augusztus hó 20-án délután történhetik, korábbi visszautazás esetén a jegyek érvénytelenek. Utmegszakításnak sem menet, sem jövetkor nincs helye. Gyermekekre külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

— **Pinczerek gyűlése.** A miskolci pinczerek hétfőn éjjél a Korona egyik termében gyűltek össze, hogy anyagi és erkölcsi érdekeik megóvására egyesületet alakítsanak, illetőleg a Magyarországi Pinczerek Egyesületébe testületileg belépjenek. Az értekezletet Ausländer Gyula nyitotta meg, ismertetvén az egyesülés célját és hasznát. Majd megalakultnak jelentette ki a »Miskolci fiók-egylet« s a tagokat a tisztikar megválasztására kérte fel. Közfelkiáltással elnök Ausländer Gyula, alelnök Sipos Jenő, jegyző Williger Béla, pénztárnok Dicker Géza, ellenőr Weisz Jakab és Boros Ferencz lett.

— **A rendőrök fizetése.** A helybeli lapokban gyakorta olvashatjuk azt a hírt, hogy a miskolci rendőrök nem kapják meg rendes időben a fizetéseiket; sőt tegnap egyik lap már arról is értesült, hogy a rendőrök e miatt *sztrájkolni készülnek*. Előttünk mindig bihetetlennek tűnt föl az a hír; nem akartuk elhinni, hogy olyan rendezett pénzügyi viszonyok között levő városban, mint Miskolcz, a hol a tisztviselők rendszeren megkapják a maguk fizetéseiket, csak egyedül a legszegényebb sorsban élő rendőröktől vonnák el az őket megillető javadalmat. Utána jártunk a dolognak és kitűnt, hogy a jelzett újsághírek tulélénk szinben adják elő a dolgokat. A dolog ugyanis úgy áll, hogy Lukács Béla főkapitány a most alkotott szervezeti szabályzat értelmében július 1-én 10 új rendőrt fogadott föl; de ugyanakkor a felfogadott új rendőrök fizetésének folyósítása iránt a tanácshoz jelentést nem

tett. Az új rendőrök leszoigálták az egy hónapot, de fizetést nem kaptak; mert a városi tanács nem tudott róluik semmit, s így fizetéseiket folyóvá nem tehetette. A városi pénztár pedig írásbeli utalvány nélkül egy krajczárt sem fizethet ki. A rendőrök fizetésének ki nem adását tehát ez a forma-hiba gátolta. Most azonban ezt a forma-hibát is jóvátették, mennyiben Lukács Béla főkapitány tegnap bejelentette a tanácsnak a tiz új rendőr felfogadását és egyuttal kérte, hogy azoknak fizetése folyóvá tésésék. A tanács a bejelentés alapján azonnal intézkedett s a rendőrök fizetéseiket még a tegnapi nap folyamán megkapták.

— **Tolvaj csendőr.** A napokban a miskolci csendőr szárnyparancsnokságnál kellemetlen feltűnést keltett, midőn észrevették, hogy az irodában lévő pénztári asztalból 151 korona hivatalos pénz hiányzik. Tűzetes vizsgálat után csakhamar rájöttek, hogy miután az asztalon külérőszáknak semmi nyoma nincs, a lopást csak a kaszárniai személyzet közül követhette el valaki. A vizsgálatközben rájöttek arra is, hogy a pénzzel együtt Nemes Pál csendőr őrsvezetőnek is nyoma veszett, s így kétségtelenn. vált, hogy a lopást az őrsvezető követte el. Az azonnal megejtett intézkedések következtében a roz utra tévedt őrsvezetőt a csendőrök Szent-István községben elfogták s előbb Miskolczra, innen pedig a kassai kerületi parancsnoksághoz kísérték. Nemes Pált az adósságai vitték e meggondolatlan tette; s a lopást annál könnyebben követhette el, mert gyakran helyettesítette a pénztári kezeléssel megbízott őrmestert, s így tudta, hogy az asztal kulcsai hol vannak elhelyezve.

— **Katona-zene.** Városunk közönségének egyik legkedveltebb mulatóhelyén, a *Polgár-Egylet* tágas és elegánsan berendezett kert-helyiségében ma szerdán este a 65. gyalog-ered zenekara hangversenyez. Megemlíjük egyuttal, hogy szombaton este ismét nagy közönség gyűlt össze a polgár-egylet gyönyörű kerthelyiségében, hogy a *fonográf-hangversenyben* gyönyörködjenek. A közönség sűrű tapsokkal fejezte ki elismerését az új szórakozásért, de a cigányzenének is há-lás publikuma volt. A közönség nagy része még éjjél után is a kertben szórakozott, a melynek nem utolsó vonzereje a kitűnő konyha és pincze, a melylyel az egyleti vendéglős, Koch Károly, a vendégeit ellátja.

— **Végzetes felfordulás.** Molnár József építész rajzoló, a ki Bucsa István ónodi építőmesternél volt alkalmazásban, hétfőn délután ismeretlen okból öngyilkossági szándékkal mellbe lötte magát. A sulyosan sérült embert hozzátartozói kocsin akarták a miskolci Erzsébet kórházba szállítani, midőn szállítás közben a kocsii tengelye a miskolci vámnál eltörött a sebesült ember pedig a kemény kőkoczkákra zuhanva, szörnyet halt. Holttestét a mentők a kórház halottas házába szállították, s fölbonzolás után eltemették.

— **Ingyen ebéd.** A „Miskolci el. isk. Tanítók Otthona és Segélyegylete“ a miskolci vendéglősök áldozatkészségből a következő 1902—1903-ik tanévben hat szegénysorsu kartárs Miskolczon tanuló fiát segélyez ingyen ebéddel. Felhivatnak az érdekeltek miszerint ez iránti kérelmeket az Otthon Választmányához intézve f. hó 25-ig Kovács Sámuel titkárhoz (Szeles-utca 61.) legyenek szivesek beküldeni.

— **Öngyilkosjelölt.** Egy bánatos szívű cseléd, Sallay Erzsébet gondolt merészet és nagyot, s hogy ne lássa többé e világot, elhatározta, hogy vízbe öli magát. E tettének végrehajtására azonban nem legjobb helyet kereste ki, mert a vízköz-utczában akarta magát a Szinvába elpusztítani. A vízbe fullás helyett azonban csak vizes lett a lány s fürdés közben bizonyára megjött a jobbik esze is, hogy mégis csak jobb élni.

— **Ekszerlopás.** A fumei czápával, a tengeri kigyóval, s más hasonló kánuikulai szenzációkkal egyetemben minden évben ujra

viisszater az az allando hir is, hogy X vagy J. unnevelt muvésznek százazrekre menő ékszoereit ismeretlen tetesek ellopták. Ékszer lopásról szól ugyan e jelen kis hir is, de a károsult most véletlenül nem primadona, hanem egy derék szakácsnő, *Bicsik Julianna*. Megkerülni a többi elloptott ékszerek közös sorsa szerint valószínűleg az övé sem fog; de legalább elhisszük neki a szomorú valót, s nem gondoljuk már jó előre, hogy ez sem más, csak szenzáció vadászat.

— **Lopások.** *Csapó* Borbála jelentést tett a rendőrségen, hogy míg ő betegen feküdt az Erzsébet kórházban, addig ismeretlen tettes a Szemere-utcai lakásán a szekrényt feltörte s abból két takarékpénztári könyvet és több ékszert elloptott. A leány a lopás elkövetésével egyik gavallérját gyanúsítja, a ki már pár nap óta eltűnt a városból. A rendőrség a tettes kézrekerítésére megindította a nyomozatot. — *Özv. Klein* Ábrahámhoz vasárnap este egy koldus forma öreg asszony állított be, s szállásért könyörgött. Kleinnének, a ki maga is szerény körülmények között él, megengedte, hogy nála pihenjen az éjszaka, sőt jószívűségében annyira ment, hogy az ösmeretlen asszonynak a saját szobájában adott egy ágycat. Reggelre aztán arra ébredt föl, hogy vendége eltűnt, de elvitte magával a Kleinné kis pénzeszkéjét is, a mit este a párna alá rejtett. A szegény asszony a hálátlan vendéget följelentette a rendőrségen. *Szabadi* Ágoston diósgyőri gyári kazánkovács vasárnap délután Budapestről hazafelé utazott, midőn Emőd körül egyik utitársa kilopta a zsebéből arany lánczát és óráját, a mely helyett a saját nikkell óráját csempészte a szundikáló Szabadi mellényzsebébe. A károsult kazánkovács Miskolczon jelentést tett a rendőrségen, a mely az ügyes zsebmetsző kézrekerítésére megtette a szükséges lépéseket.

— **Egy kapitányi határozat.** Tegnapelőtt délután a tetemvári temető felől egy hatalmas mezei nyul téved városunkba. A derék füles az utcán járkalók által megriasztva a Szeles-utca felé iramodott. De itt már utána rohant egy csapat ujjongó gyermek, hivatalosolga, cseléd sat. A szorongatott állat egyik befásított udvar rácsos kerítésén át akart menekülni, ámde a rács fogaiba beleakadt s ott maradt függve. A nyomában futó tömeg közül főleg ketten vételkedtek kézrekerítésén: egy subancz és egy hivatalosolga, kik fáradhatatlanul a csapat élén futottak, messze hagyván mögöttük üldöző társaikat. A nyulhoz is egyszerre érték és egyik a fejét, a másik meg a két hátulsó lábát ugyanegy pillanatban kapta meg. Csak most kezdődött aztán az igazi vételkedés — a szegény muczit minkető magáénak vindikálva, össze-visszarángatták, míglen egy könyörületes állatbarát tanácsára, a tulajdonjog eldöntése végett bevitték a rendőrségre. Velők jöttek a tanuk is, egyhangulag mellettük bizonyítani. A kapitánytól mindkettő önértzetesen követelte a nyulnak részére való odaitélését, majd utóbb kölcsönösen kijelentették, hogy esetleg salomoni ítélettel is megelékszenek. N. kapitány — ki mellesleg mondva szenvedélyes vadász — némi gondolkodás után erélyes hangon azt kérdezte a boldogtalan nyulat még mindig markukban tartó vetélytársaktól, hogy „van-e vadászjegyük”? Nincs, kérem alássan. „Ördög és pokol! hát akkor hogy merészeltek vadászjegy nélkül nyulat vadászni, illetve fogni?” A két atyafi nagy szemet meresztve hallgatott. Nos hát — folytató a kapitány — önök vadászati kihágást követtek el; ennél fogva a nyul egyiké sem lesz, hanem a törvény értelmében a szegények számára az ápodlába küldetik. Önöket pedig most egyszer a vadászati kihágás alól felmenten, miután a kihágás specziális jellegét és azon sajátos tényezőket, melyek közrehatásával azt elkövették, mint tulnyomó enyhítő körülményeket, — ezuttal figyelemre méltatom. Punktum! E nem

várt ítélet hallatára a két ujdonsült Stüssi lehorgasztott fővel vonult ki a kapitány szobájából.

— Látja mondja az egyik — jobb lett volna úgy tenni, a mint mondtam: megsütöttük volna, azt felét én, felét pedig maga vette volna be.

— **Köszönetnyilvánítás.** A borsod-miskolczi közművelődési és muzeum egyesület muzeumbizottsága hálás köszönetet mond az újabban beérkezett ajándékokért, u. m.: 1. Báró Bánhidyi Sándorné, báró Vay Klára ömeltóságától 12 darab arany pénz és érem és egy pecsét gyűrű fej. 2. Melczér László cs. és kir. kamarás urtól egy mammoth lábszár-csont (találtatott a Sajóban Sajó Örsön.) 3. Koller Ferencz urtól 2 darab őskori agyagedény (találtatott M. Csáthon az új épület alapzatánál.) 4. Marosi Imre f. ker. isk. felső oszt. tanulótl a nemzet óhajításairól 1848. márczius 15-én kiadott nyomtatvány egy darab eredeti példánya. 5. Kövér István urtól Borsodból 2 drb obsidian penge (lelhely Borsod, Borda dülő), 3 drb kovapenge (lelhely Borsod falu alatt.) 6. Eichinger József urtól egy hanoveri emlékérem 1837-ből és egy emlékérem az 1865. évi magyar országgyűlés megnyitására. 7. Kiss Lajos tanár urtól: a) tanulmány-fej, (festette: Kemenczky Árpád) b) római kori 2 drb. üvegtöredék és egy római agyag-mécses töredéke a forum Romanum-ból, c) 2 lemez drb falburkolásból és 2 mozaik drb, d) 16 drb külföldi pénz. 8. Tisztelendő özv. Kallay Miklósné urnőtől Szikszórol egy kis arczkép, vékony elefánt-csontra vízfestékekkel festve az első francia császárság korából.

Miskolczon, 1902. augusztus hó 3-ikán.

Petro József,

a muzeumbizottság elnöke.

Dunky fivérek

cs. és kir. udvari fényképészeknél

MISKOLCZ, Városháztér 20. sz.
művészi kivitelű

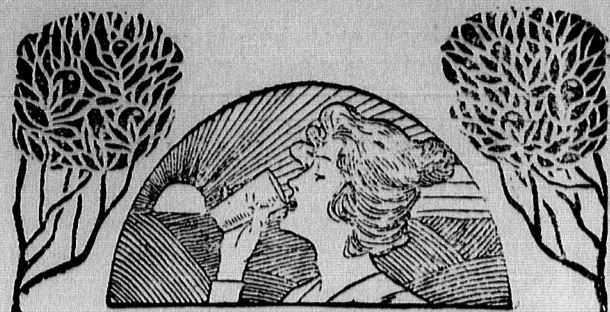
fényképek és foto-emailok

készülnek. Mükedvelők részére friss **vegyszerek és száraz-lemmek** kaphatók.

— **x Intelligens családból** gyermekeket teljes ellátásra elfogad egy **izr. magányos uri nő**, hol **tiszta izr. konyha** van és a gyermekek **házi nevelésben** részesülnek. — Bővebbet **Rosenberg** Mór divatáruházában, Miskolcz.

Férfiaknak ingyen !!

olyan új találmányu orvos-ágot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száraz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institute-nak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés czéljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érte bárholonnan magyarul, mire titoktartás mellett, postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czimezni: State Medical Institute, 71 Elektrom Building, Fort Wayne, Ind. Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

Jó szer az egészséget megőrzni

kevesebb bort **inni!**

kevesebb sört **inni!**

Rohitschi Tempelforrást inni!

Magyarországi egyedüli főraktár: **Hoffmann József,** Budapest, Báthory-u. 8.

CSARNOK.

Öröm-üröm — ürmös nélkül.

Lovagtörténet.

Irta: **G. J.**

Neki vetkőztem! Odahuztam alá az asztalt, de az kevés volt. Eszembe jutott: „Ha rövid a kardod, told meg egy lépéssel.” Rátettem az asztalra egy hordót. Mindezeknek keresztülvitele a sötétség miatt sok időt vett igénybe. Tapogatva lehetett csak dolgozni. Ökölnyi izzadságcseppek hullottak a homlokomról, Mazsás sóhajtások. Oh Boriska! Boriska! Herkulesnek a tizenkét munkája semmi ehhez képest! A hordó már az asztalon volt, most már bizton elértem az ajtót! Jaj de ha nem lesz nyitva. Ejh, azt csak nem zárják be? Én soha nem fogom bezárni, ha pinczém lesz (!)

Felvettem a kabátom, a könyv a zsebbe volt s újra hozzáfogtam a Csimborasszó megmászásához!

Éppen a hordó állásának szilárdságát próbálgattam, midőn valami nesz ütötte meg a fületem.

Lépések voltak.

Elcsendesedtem, gondolva, hogy a pinczebakter megy arra. A lépések mind közelebb hallatszottak.

Válaki megáll a pincze ajtaja előtt, kulcs csörgést hallok. Ösztönszerűleg leugrottam az asztalról és az ajtóhoz lapultam!

Az ajtó kinyílt, egy alak, a mindenek alakja lépett be.

A lélegzetem visszafojtottam, az asztalnak tartott, valószínűleg, hogy ott gyertyát gyújtson. Csak két lépést kellett tennem s kint vagyok a szabadba. Azt még hallottam, hogy a mindenek valami olyasfelet mormogott, hogy „hol a fenébe van már az az asztal?” de többet a történetből már nem tudok, mert a mint láttam, hogy vagy hat lépésre távol van tőlem, mint a pára, nesztelenül kisurrantam. Meg sem álltam hazáig.

Nem sok találgatás kell, hogy a mindenek megjelenését megfejtjük.

A mint később megtudtam, még az uton kitervezték a teendőket a leányok. Tíz óra-

kor a kezébe nyomta Jolánka egy pár hatos kíséretébe a mindenesnek a kulcsot.

„Menjen Miska sietve vissza a pinczébe, ott hagyjunk valamit, nem akartuk, hogy a papa meglássa, csak keresse jól, megtalálja, a kulcsokat majd reggel visszaadja. De apa meg ne tudjon semmit!”

Drága angyalok!

Nagynehezen előkerült a földről a gyertya is, meggyújtotta a Miska, kezdte keresni azt a valamit. De csak az asztalt találta a borház közepén s rajta egy hordót.

„Tessék, ezért fárasztják fel az embert, hogy az ő rendetlenségüket elsímítsam, ezt mindjárt megmondhatták volna. Biztosan emlékszem, hogy mikor a bort hazavittem, az asztal a szokott helyén állt. A kisasszonyok meg ittmaradtak, ők pajkoskodtak! De mit akartak ezzel a hordóval meg asztallal?”

Miska tehát csendes monologizálás közt rendbeszedett mindent.

Reggel, mihelyest lehetett, mindjárt nekiestek a lányok. No meg lett? Megtalálta? Ott volt?

„Persze, hogy ott volt, majd felestem benne, de hogy tudták a kisasszonyék azt a hordót feltenni az asztalra, oszt nem piszkították össze magukat?”

„Elsimitottam mindent jól.”

Boriskákéék összenéztek. Most már ő rajtuk volt sor csodálkozni. Bent kezdtek tanácskozni. Asztal . . . hordó . . . Mi lehet az? A Miskát nem merték faggatni, félve, hogy gyanut keltenek.

Az egész héten nem mutattam magam. Vérzett a szívem, hogy nem láthatom imádtott Boriskámat, hogy nem gyönyörködhetem szép szőke hajába, nem hallhatom aranyos csengésű hangját.

Ez a hét örökre elveszett számomra.

Itthon lábfájást színleltem, úgy sántítottam, mint egy csataló. Még az eperfa alá

is két bottal támolyogtam ki olvasni. Szerettem volna felkacszogni, mikor nővéreim találgatták, hogy tulajdonképpen hol is ficzarnék hát ki a lábam, mert azt, a mit én mondtam, hogy elestem, nem akarták elhinni.

Orvosról hallani sem akartam. Majd kikuruzsolom én magam. Eczetes korpa neki. Tudtam, hogy ez se nem árt, se nem használ. Az anyám csak puhított, hogy hát mégis hol esett meg a baj. Mély diszkreczió alatt megmondtam, hogy leestem egy pincze tetejéről. A részleteket majd máskor. Még egy mesét kellett először komponálni.

(Folyt. köv.)

A vonatok érkezése Miskolcra.

Nap szaka	Óra	Percz	A vonat neve	Honnan?
Éjjel	12	20	sz. v.	Kassa
	12	30	sz. v.	Ujhely
	1	26	sz. v.	Budapest
	1	58	sz. v.	Kassa
	2	17	gy. v.	Kassa (jun. 15-től)
Délután	2	34	gy. v.	Budapest (jun. 15-től)
	3	—	sz. v.	Budapest
	6	05	v. v.	Budapest
	6	32	T. sz. v.	Forró-Éncs
	6	12	T. sz. v.	Szerencs
Este	7	25	T. sz. v.	Bánréve göm. p. u.
	7	59	v. v.	Torna göm. p. u.
	9	16	sz. v.	Bánréve, Dobsina
	9	25	gy. v.	Ujhely
	9	31	gy. v.	Kassa
Délután	10	43	gy. v.	Budapest
	12	27	sz. v.	Debreczen
	12	32	sz. v.	Budapest
	1	40	sz. v.	Fülek göm. p. u.
	1	33	sz. v.	Budapest
Este	2	56	sz. v.	Ujhely
	3	16	sz. v.	Kassa
	5	42	gy. v.	Kassa
	5	52	gy. v.	Ujhely
	5	50	sz. v.	Fülek göm. p. u.
Este	6	20	gy. v.	Budapest
	7	43	v. v.	Torna göm. p. u.
	8	55	thv. sz.	F.-Abonyból (uj vonat)
	10	16	sz. v.	Fülek gömőri p. u.

A vonatok indulása Miskolcra.

Nap szaka	Óra	Percz	A vonat neve	Hová
Éjjel	1	—	sz. v.	Budapest
	2	15	sz. v.	Kassa
	2	27	gy. v.	Budapest (jun. 15-től)
	2	39	gy. v.	Kassa (jun. 15-től)
	2	42	sz. v.	Budapest
	3	24	sz. v.	Ujhely, Debreczen
	3	37	sz. v.	Bánréve göm. p. u.
	3	45	sz. v.	Kassa
Délután	7	23	thv. sz.	F.-Abony (uj vonat)
	6	29	v. v.	Torna göm. p. u.
	6	40	sz. v.	Fülek
	9	38	gy. v.	Budapest
	11	06	sz. v.	Fülek göm. p. u.
	10	55	gy. v.	Ujhely
Délután	11	02	gy. v.	Kassa
	12	45	v. v.	Budapest
	1	02	sz. v.	Kassa
	1	37	v. v.	Torna göm. p. u.
	1	54	sz. v.	Ujhely
	3	11	sz. v.	Budapest
	3	26	sz. v.	Fülek göm. p. u.
	3	31	sz. v.	Budapest
Este	3	53	sz. v.	Debreczen
	3	37	sz. v.	Fülek göm. p. u.
	6	02	gy. v.	Budapest
	6	30	gy. v.	Ujhely
Este	6	37	gy. v.	Kassa
	6	57	sz. v.	Fülek göm. p. u.

Egy készlet Clayton Shouthlewort
8 lóerejű

gőz-cséplőgép

teljesen kijavítva

FLADÓ!

Értekezhetni **Csomós Bertalan** tulajdonosnál, Kun József-utca 13.

Miskolczon, Király-utca 5. szám alatt,
Kubacska István ur vaskereskedésével szemben

Uraságoktól levetett

FÉRFI RUHÁK

és használt butorok vétetnek és eladatnak.

Kivánatra vevő a helyszínen megjelenik.

Salon- és frack-öltönyök kölesön kaphatók.

Ruhák tisztítását és javítását olcsón és pontosan eszközölöm.

tisztelettel

ROTHSTEIN JAKAB, bizományos.

Hirdetések!
felvétetnek a kiadóhivatalban
Széchenyi-utca 45.

Gyermekeknek és felnőtteknek
a hasmenést gyorsan és biztosan megszünteti a
Sztraka-féle tannincsokoládé
Egy drb 40 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban

Egyéves önkéntesi egyenruhák

legelegánsabb szabással, legjobb minőségben, jutányos árban, részletfizetés mellett is **saját műhelyünkben** egyedül nálunk készítettnek el.

Helyben szolgálatban levők részére a nálunk felszerelt egyenruházatok javításait díjtalanul eszközöljük.

Kivánatra árjegyzéket bérmentve és ingyen.

KOKÁLY TAMÁS ÉS FIA

tiszti egyenruházati intézet
Miskolcz, Széchenyi-u. 60.

SZELÉNYI és TÁRSA MISKOLCZ

Ajánljuk
a legdivatosabb anyagokkal
dűsan fészerezelt
KÖNYVNYOMDÁNKAT
könyvek,
hirlapok, táblázatok,
falragaszok,
hivatalos és magán
nyomtatványok
családi értesítők stb.
elkészítésére.

Széchenyi-utca 34. szám.

Könyvnyomda ≈
 ≈ **Könyvkötészet**
 Doboz-gyár ≈≈≈

Pontos kiszolgálás. ~ Elegáns kiállítás.

Könyv- és hirlap-kiadó vállalat.

A „SZABADSÁG” kiadó-hivatala.